

បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមទា

កសិករ សួត សុផល នៅភូមិស្រែននោង ឃុំស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ

ដោយ៖ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះ រៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងចងក្រងនូវរាល់បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើការងារ និងមុខរបរផ្សេងៗរបស់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ ក៏ដូចជាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលមិនទាន់ទទួលបានជោគជ័យ ដើម្បីជាចំណេះដឹងបន្ថែមសម្រាប់ធ្វើការអភិវឌ្ឍលើមុខរបររបស់ខ្លួនឱ្យទទួលបានភាពជោគជ័យដូចទៅនឹងប្រជាកសិករ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធខាងលើដែរ។

ប្រភពពងទា ដែលបាននាំចេញពីខេត្តតាកែវ អ្នកទទួលទានភាគច្រើនសរសើរថាមានរស់ជាតិឆ្ងាញ់ នេះដោយសារប្រជាកសិករជាអ្នកផលិតម្នាក់ៗពោរពេញទៅដោយបទពិសោធន៍ ប្រើប្រាស់ចំណីធម្មជាតិ ហើយមានបច្ចេកទេសនៃការភ្ជួរត្រឹមត្រូវ មានឡភ្ជួរពងទាសម្រាប់ចែកចាយទៅភ្នំពេញ ហើយប្រភពនៃពងទាកូនដែលបានធ្វើការចែកចាយទៅតាមបណ្តាភាគធានី-ខេត្តប្រហែលជា ៦៥ ទៅ ៧០ ភាគរយគឺចេញពីភូមិស្រែននោង ឃុំស្រែននោងនេះតែម្តង។

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះដែរ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានលើកយកបទពិសោធន៍ជោគជ័យរបស់កសិករ សួត សុផល មានទីលំនៅភូមិស្រែននោង ឃុំស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ ជាកសិករដែលកំពុងទទួលបានភាពជោគជ័យ លើការងារចិញ្ចឹមទាភ្ជួរពង និងកូនទាល់ក៏មកបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម៖

១. ស្ថានភាពទូទៅ

ខេត្តតាកែវ ជាខេត្តមួយដែលមានលក្ខណៈអំណោយផលល្អ លើការងារចិញ្ចឹមសត្វ ពិសេសបក្សី ក្នុងចំណោម ២៥ ភាគធានី-ខេត្ត ហើយក៏មានបទពិសោធន៍ច្រើនជាងគេ បើនិយាយពីការចិញ្ចឹមទា ហើយមានចំនួនបក្សីក៏ច្រើនជាងគេដែរ រហូតដល់ទៅជាងបីលានក្បាល ចំពោះការចែកចាយបក្សីទៅកន្លែងផ្សេងៗមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ។ មូលហេតុដែលខេត្តតាកែវ មានប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើន បានចាប់យកមុខរបរចិញ្ចឹមទា ជាមុខរបរចម្បង សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារដោយសារការចិញ្ចឹមទា មានការចំណាយតិច ហើយអាចដាក់ចិញ្ចឹមប្រដេញតាមដំណាក់ៗ។

ការចែកចាយពងទា និងកូនទាទៅតាមបណ្តាភាគធានី-ខេត្ត

២- អំពីប្រភព

កសិករ ស្មុគ សុផល បានចាប់ផ្តើមចិញ្ចឹមទា ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០ ដោយចិញ្ចឹមផងដឹកឱ្យគេផង ហើយប្រមូលកូនទាគេ យកទៅលក់ផង ដោយសារការស្រឡាញ់មុខរបរ និងចង់ធ្វើឱ្យមុខរបរមួយនេះមានការរីកចម្រើនជាងមុនក៏មានគំនិតចង់ភ្ជាស់ពងទាលក៏។ បន្ទាប់ពីបានគិតរួច ក៏ចាប់ផ្តើមភ្ជាស់ពងទានេះ នៅឆ្នាំ២០០៧ ។ ដោយសារការដឹកពងទាកូនឱ្យគេជារៀងរាល់ថ្ងៃ តែងមើលឃើញ ការភ្ជាស់ ការចិញ្ចឹមរបស់គេមានការរីកចម្រើនពេលនោះ កសិករ ស្មុគ សុផល ក៏មានគំនិតមួយចង់ភ្ជាស់ពងទាលក៏កូនបន្ថែមមួយទៀត។ ការភ្ជាស់ពងទាមុនដំបូងរបស់គាត់ គឺមានតែ១០០០ពងទេក្រោយមកចេះតែកើនទៅៗ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះការដាក់ភ្ជាស់រយៈពេល៤ថ្ងៃប្រហែល៤០០០០ពង ហើយអាចរកទីផ្សារបានច្រើន គឺទូទាំង២៥ រាជធានី-ខេត្ត ។

ចំណូលគាតច្រើន បានពីការភ្ជាស់កូនទាលក៏ ហើយសម្រាប់មុខរបររបស់គាត់ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គាត់ភ្ជាស់ពងយកកូនលក់ផង លក់ពងទាកូនផង និងលក់ពងទាសាបផង។

ការរៀបចំពងទាសម្រាប់លក់

៣. បច្ចេកទេស

កសិករ ស្មុគ សុផល បានរៀបរាប់ប្រាប់ពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមខ្លះៗថា ដើម្បីចិញ្ចឹមទាបានជោគជ័យ ត្រូវគិតទៅលើកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

កត្តាពូជ៖ ត្រូវជ្រើសរើសប្រភេទពូជទាកន្លាស់ មិនជាន់ឈាម មិនរើសចំណី ធន់ទ្រាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុពងច្រើន។ ចំពោះទាមេ ធំលឿន ចំពុះតូច ដកកវែង រោមភ្លឺថ្លា ក្បាលតូច តូចធ្លាក់ ពូកែស៊ីចំណី ជម្រុះស្លាបរហ័ស។

ការកូសកូនទាសម្រាប់លក់

កូនទាពូជដែលបានសម្រិតសម្រាំង

ការកូសពងទាកូនសម្រាប់លក់

កត្តាទ្រុឌ៖ ទ្រុឌសម្រាប់កូនទា ត្រូវសង់លើដីទួល ដីខ្សាច់ សង់បែរឱ្យចំនឹងពន្លឺព្រះអាទិត្យ ក្រាលអង្កាមដើម្បីកុំឱ្យមានសំណើមខ្លាំង ហ៊ុំព័ទ្ធដោយល្អសសំណាញ់ ឬបន្ទះឫស្សីស្តើងៗ ពេលយប់ត្រូវដាក់ភ្លើង សូឡា ឬអំពូលម៉ែត្រ បំបែកកូនទាជាក្រុមៗ ពី១០០ ទៅ ២៥០ ក្បាល។ ទ្រុឌសម្រាប់មេទាពង ពេលថ្ងៃត្រូវដាក់ក្រោមម្លប់ឈើ ដែលបានហ៊ុំព័ទ្ធដោយឫស្សី ឬស្បែកមុង ស្ថិតក្បែរមាត់ទឹក ពេលយប់ត្រូវដាក់ក្នុងរោង ដើម្បីការពារពីបាត់បង់ដោយប្រការផ្សេងៗ ទាពង

១០០ក្បាល ត្រូវការផ្ទៃដី២៤ម^២។ ទ្រុងទាយកសាច់ ការរៀបចំដូចទៅនឹងទ្រុងចិញ្ចឹមមេទាពង និងទ្រុងចិញ្ចឹមកូនទាដែរ ក៏ប៉ុន្តែពេលទាអាយុ៣០-៣៥ថ្ងៃឡើងទៅ ពេលថ្ងៃអាចឱ្យវា នៅក្រោមម្លប់ និងពេលយប់អាចឱ្យនៅលើទីវាល ឬក្រោម ម្លប់ឈើ ពិសេសកន្លែងមានសុវត្ថិភាព។

ប្រភេទទ្រុងសម្រាប់កូនទា

ប្រភេទទ្រុងសម្រាប់ទារុណពន្ធសំណាញ់វុឺវិញម្លប់ឈើ

ប្រភេទទ្រុងសម្រាប់ទារុណពន្ធសំណាញ់វុឺវិញ ម្លប់នៃលំហោសប្រភពទឹក

កត្តាចំណី៖ កូនទាអាយុ១-៣ ថ្ងៃ មានដូចជាអង្ករ ឬ គ្រាប់ពោត កិនរួចស្ងោឱ្យឆ្អិន ចាក់ទឹក លាយឱ្យខាប់ច្របាច់ ឱ្យសព្វ ទុកឱ្យត្រជាក់ទើបឱ្យទាស៊ី ម៉ោង១០យប់ និងពេល ថ្ងៃ ៣ដង។ ផឹកទឹកស្អាត ឬយកទឹក ៥០-៦០លីត្រ បុកជា មួយស្លឹកខ្លឹម ១គីឡូក្រាម លាយទឹកឬលាយក្នុងចំណីឱ្យស៊ី។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ចំណីដល់កូនទានេះដែរ កសិករ ស្មុគស្មា បានរៀបរាប់ប្រាប់បន្ថែមទៀតថា ៣ថ្ងៃដំបូង មិន ត្រូវឱ្យស៊ីចំណីជាតិសាច់ ឬលេងទឹកឡើយ។ កូនទាអាយុ៤- ១០ថ្ងៃ ត្រូវបង្កាត់ឱ្យចេះស៊ីបាយ លាយជាមួយបន្លែ និងចំណី ដែលមានសារធាតុខ្លាញ់ខ្លះ រួចអាចឱ្យវាចុះលេងទឹករយៈពេល ៥-១០នាទី។ កូនទាអាយុ១១-១៦ថ្ងៃ ត្រូវឱ្យស៊ីអង្ករសម្រួប ឬពោត (មិនបាច់ចម្អិន) ត្រាំទឹកឱ្យទន់ (ចំពោះស្រូវត្រូវស្ងោរ ឱ្យទន់) បើលាយកន្ទុកបានកាន់តែប្រសើរ ក្នុងមួយថ្ងៃត្រូវឱ្យ ស៊ី១ទៅ២ដង រួចលែងឱ្យចេញស៊ីតាមវាលស្រែ តែត្រូវតាម ឃ្លាលជាប់ជាប្រចាំ។ កូនទាអាយុ៣០ថ្ងៃ អាចលែងឱ្យស៊ីតាម វាលស្រែ ជាប្លង ដោយមានការឃ្លាលជាប់ជាប្រចាំ។ ចំណី មេពង មាន ៣ប្រភេទ ១.ចំណីជាតិសាច់ មានដូចជា ខ្យង ក្តាម កូនត្រី កំពិស ឈ្លឹង ជន្លួន ២.ចំណីជាតិម្សៅមានដូចជា ស្រូវ ពោត មើមច្នុង និង៣ចំណីរុក្ខជាតិ មានដូចជា ស្លឹកស្មៅ ស្លែ សារាយ។ល។ ចំពោះស្រូវត្រូវត្រាំទឹក២យប់ រួចស្រង់ ដាក់លើគោតទុក១-២យប់ឱ្យដុះចេញពន្លកទើបឱ្យស៊ី។ ចំណី ទាសាច់ កូនទាអាយុ១-៣០ ថ្ងៃឱ្យស៊ីដូចកូនទាពង និងមេទា ដែរ កូនទាអាយុលើសពី៣០ថ្ងៃ អាចលែងឱ្យស៊ីតាមវាល ដោយមានអ្នកនៅចាំមើល ឬឃ្លាល។

កត្តាថែទាំ៖ ចំពោះកូនទាពេលកើតភ្លាម មិនត្រូវដាក់ ចំណីឱ្យស៊ីភ្លាមទេ រងចាំរហូតដល់ ៤-៥ ម៉ោងចាំដាក់ ។ ត្រូវ ចែកកូនទាជាក្រុមៗ ក្នុងក្រុមអាចពី១០០-២៥០ក្បាល កុំឱ្យ វានៅផ្គុំគ្នា ព្រោះអាចជាន់គ្នាងាប់ កន្លែងចិញ្ចឹមត្រូវមានពន្លឺ គ្រប់គ្រាន់។ ចំពោះមេទា មិនត្រូវធ្វើអ្វីដែលជាការបំភ័យ កុំ ដេញឱ្យវាឡើងចំណោទ ឬចុះចំណោទពេកទេ ទាខ្លាចភាព អូអរ សម្លេងភ្លេង ដឹកកំ ដីបែកក្រហែង និងវាលស្មៅខ្ពស់ ហើយក្រាស់ ពិសេសសត្វឆ្កែ។ ត្រូវផ្លាស់ប្តូរទ្រុង១សប្តាហ៍ ម្តង សម្អាតទ្រុងជាប្រចាំ រយៈពេល៣ ខែទើបអាចដាក់ កន្លែងចាស់បាន។ ត្រូវមានទឹកស្អាតជាប្រចាំសម្រាប់វាផឹក។ និងចំពោះទាសាច់ ត្រូវមានការថែទាំដូចមេពងដែរ រយៈពេល ២ខែអាចមានទម្ងន់១.២-១.៥គ.ក្រ អាចលក់បាន។

៤. ជំងឺ

ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាជំងឺ កសិករ ស្កត សុផល បានឱ្យដឹងថា កូនទាពេលដែលដាក់ចិញ្ចឹមពេលខ្លះអាចងាប់ បណ្តាលមកពីកត្តាជាច្រើន ដូចជាពូជ ពេលទិញកូនមិនបានជ្រើសរើសត្រឹមត្រូវ ទាមានសុខភាពមិនល្អ ។ ជាទូទៅការចិញ្ចឹមជាលើកដំបូង ភាគច្រើនទិញពូជពីគេ ក្នុងចន្លោះពេលញាស់ពី ៤-៥ ម៉ោងដំបូងកូនទាមិនត្រូវការផ្តល់ចំណីទេ ព្រោះប្រដាប់រំលាយអាហារនៅខ្សោយ បើមានការផ្តល់ចំណីក្នុងអំឡុងពេលនេះ ពីកន្លែងផលិតកូនមក ពេលអ្នកយកទៅដាក់ចិញ្ចឹមកូនអាចខ្សោយ ឬងាប់បាន ម្យ៉ាងទៀតនៅក្នុងចន្លោះពេលញាស់ រួច ៤-៥ម៉ោងនេះ ពុំចាំបាច់មានការព្រួយបារម្ភណាពីការផ្តល់ចំណីឡើយព្រោះអំឡុងពេលនេះកូនសត្វមានសារធាតុបំរុងសម្រាប់ចិញ្ចឹមខ្លួនវាហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀតការខ្វះកំដៅ អាចធ្វើឱ្យកូនទាចុះខ្សោយដែរ ត្រូវមានចំណីផ្តល់សារធាតុប្រូតេអ៊ីនខ្ពស់ ដើម្បីផ្តល់កំដៅនៅក្នុងខ្លួនឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ក្រោយញាស់២៤ម៉ោង។ ចំណុចមួយទៀតទាពាក់អាវកាក់ច្រើនតែឈឺ ដោយសារបរិស្ថាននៅជុំវិញសត្វមិនល្អ ដូច្នេះត្រូវមានការចាក់វ៉ាក់សាំងអាសន្នរោគ ប៉េស្ត អុត និងជំងឺផ្សេងៗទៀតដល់វា។

ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការកសិករ ស្កត សុផល បានឱ្យដឹងដែរថា ការចិញ្ចឹមទាតែងតែមានហានិភ័យបន្តិចបន្តួចជៀសមិនផុត ដូច្នេះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ត្រូវមានការយកចិត្តទុកដាក់ រាល់ពេលមានការចុះណែនាំពីរបៀបចិញ្ចឹម របៀបធ្វើអនាម័យ របៀបចាក់វ៉ាក់សាំង និងរបៀបថែរក្សាពីសំណាក់មន្ត្រីពេទ្យសត្វខេត្ត ពេទ្យសត្វស្រុក ទើបការចិញ្ចឹមអាចទទួលបានជោគជ័យហើយជៀសផុតពីហានិភ័យទាំងនេះ។

៥. ទិន្នន័យ

ការភ្ជាស់ពងទានៅឃុំស្រែននោងទាំងអ្នកចិញ្ចឹម អ្នកភ្ជាស់ពង និងអ្នកប្រមូលទិញផលិតផលពង ទៅលក់នៅតាមទីផ្សារមានជាង ៥០គ្រួសារ។ ដោយមានការសហការគ្នាជាមួយមន្ទីរពាណិជ្ជកម្ម មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានប្រមូលប្រមូលអ្នកភ្ជាស់ពង អ្នកចិញ្ចឹម អ្នកប្រមូលទិញផលិតផលពង ដើម្បីចងក្រងជាសមាគមក្នុងគោលបំណងពង្រីកអាជីវកម្មឱ្យមានការរីកចម្រើនធំជាងមុន ជាលទ្ធផលក្រោយបានបង្កើតសហគមន៍រួចមក មានអតិផរនបញ្ហាទិញច្រើន និងមានទំនុកចិត្តលើសមាគមឃុំស្រែននោង ហើយមានការបញ្ហាទិញកាន់តែច្រើនឡើងៗ ដែលធ្វើឱ្យកសិករ

ស្កត សុផល និងកសិករផ្សេងទៀត នៅក្នុងសហគមន៍ឃុំស្រែននោងទាំងមូលមានជីវភាពកាន់តែប្រសើរឡើង។

ទិដ្ឋភាពរស់នៅឃ្លានប្រជាសហគមន៍ឃុំស្រែននោង

កសិករ ស្កត សុផល បានឱ្យដឹងទៀតថាសហគមន៍នេះ មានលទ្ធភាពផលិតស៊ីតក្នុងមួយថ្ងៃប្រហែល១៥ម៉ឺនគ្រាប់ អាចចែកចាយទៅតាមបណ្តាភាពជានី-ខេត្ត ពិសេសអ្នកដែលបញ្ជាទិញពង នៅភ្នំពេញទាំងពងទាកូន ពងទាសាប និងមានការចែកចាយកូនទាផងដែរ ភាគច្រើនកូនទាដែលយកទៅចិញ្ចឹមនោះ គឺចេញពីឃុំស្រែននោងនេះ ការផលិតពងទានៅទីនេះមិនមានការថយចុះទេ ហើយតម្លៃពងទាក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ១គ្រាប់ចាប់ពី ៣០០ ទៅ ៤០០រៀល។

ការចែកចាយកូនទាទៅភាគបណ្តា រាជធានី-ខេត្ត

- សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតសូមទំនាក់ទំនងមក៖**
- 📍 មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តតាកែវ
  - 📍 កសិករ ស្កត សុផល មានទីលំនៅភូមិ ឃុំស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ
- 📞 ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទលេខ៖ ០១២ ២៥៥ ០៤១